

7-SINF O‘ZBEKISTON TARIXI. DEMO UM.

CHSB – 4 Sana: _____

Sinf _____ O‘quvchining

F.I.SH. _____

1. Abu Homid G‘azzoliy o‘z davrida qanday nom bilan mashhur bo‘lgan. (Bilish -2 ball)

- A) “Hujjatul islom” (islom dalili); B) “Al-muallim as-Soniy”;
C) “Hadis ilmining Sultoni”; D) “Jorulloh” (Allohning qo‘shnisi).

2. “Al-qonun fit-tib” asari kimga tegishli? (Bilish-2 ball)

- A) Abu Rayhon Beruniyga; B) Abu Nasr Farobiyga;
C) Abu Ali ibn Sinoga; D) Zamaxshariyga.

3. Ilk o‘rta asrlarda kimni ilmga haddan ortiq chanqoqligi tufayli “mehnatsevar chumoli” deb atashgan? (Bilish- 2 ball)

- A) Prokopiyni; B) Lev Diakonni; C) Eyngardni; D) Alkuinni.

4. Quyidagi qaysi davlatda xalq karnavali-“fonuslar bayrami” o‘tkazilgan? (Bilish-2 ball)

- A) Koreyada; B) Yaponiyada; C) Hindistonda; D) Xitoyda.

5. Mavzu yuzasidan olgan bilimlaringizga tayanib quyidagi ma’lumotlarga ha yoki yo‘q deb javob bering. (Qo‘llash – 2,8 ball)

№	Ma’lumot	Ha	Yo‘q
1	Buxoro tarixi asari – Turonning tarixini o‘rganishda nodir manba.		
2	IX-X asrlardan boshlab pishiq g‘ishtdan foydalanish boshlandi.		
3	Yunon olimlaridan Ptolomey “Yulduzlar jadvali” asarini yozgan.		
4	Abu Ali ibn Sino Bag‘doddagi “Bayt ul-hikma”da faoliyat yuritgan.		

- A) 1-Ha, 2-yo‘q, 3-ha, 4-yo‘q; B) 1- Ha, 2-yo‘q, 3-yo‘q, 4-ha;
C) 1-Yo‘q, 2-ha, 3-ha, 4-yo‘q; D) 1-Ha, 2-yo‘q, 3-ha, 4-ha.

6. Quyidagi ma’lumotlardan Abu Rayhon Beruniyga doir ma’lumotlarni aniqlang(Qo‘llash- 2,8 ball)

1) Muhaddislik bilan shug‘ullangan; 2) 150 dan ortiq asar yaratgan; 3) Musiqa asboblari yaratgan; 4) Amerika qit‘asi borligini e’tirof etgan; 5) “Geodeziya” nomli asar yozgan; 6) Samarqandda ziyoratgoh qurilgan; 7) G‘aznada tavallud topgan.

- A) 1, 3, 7; B) 1, 2, 3; C) 2, 4, 5; D) 1, 5, 6.

7. Yurtimizda 1998-yilda 1200 yilligi (a) va 2000-yilda 910 yilligi nishonlangan allomalarni aniqlang (Qo‘llash – 2,8 ball)

- A) a- Abu Ali ibn Sino va b- Imom al-Buxoriy;
B) a- Ahmad al-Farg‘oniy va Imom at-Termiziy;
C) a- Abu Rayhon Beruniy va b- Burhoniddin al-Marg‘inoniy;
D) a- Ahmad al-Farg‘oniy va b- Burhoniddin al-Marg‘inoniy.

8. Quyidagi allomalarni yozgan asarlari bilan moslashtiring? (Qo‘llash – 2,8 ball)

1) "Al-jabr val muqobala"; 2) "Al-Mufasssal"; 3) "Fozil odamlar shahri";
4) "Geodeziya".

a) Al-Farobiy, b) Al-Xorazmiy, c) Abu Rayhon Beruniy, d)
Zamaxshariy.

A) 1-a, 2-d, 3-c, 4-b; B) 1-d, 2-c, 3-a, 4-b;

C) 1-c, 2-a, 3-d, 4-b; D) 1-b, 2-c, 3-a, 4-d.

9. Mavzu yuzasidan olgan bilimlaringizga tayanib quyidagi ma'lumotlarga ha yoki yo'q deb javob bering? (Qo'llash – 2,8 ball)

№	Ma'lumotlar	Ha	Yo'q
1	Beruniy 150 dan ortiq asarlar yaratgan.		
2	Astronom Yan Geveliy XI asrni Beruniy asri deb atagan		
3	1957-yilda Beruniy yashagan shaharga olim nomi berilgan.		
4	O'zbekistonda 1999-yilda Ibn Sino xalqaro jamg'armasi tuzilgan.		

A) 1-Yo'q, 2-ha, 3-yo'q, 4-yo'q; B) 1-Ha, 2-yo'q, 3-ha, 4-ha;

C) 1-Ha, 2-ha, 3-yo'q, 4-yo'q; D) Yo'q, 2-ha, 3-yo'q, 4-ha.

10. Muhammad Muso al – Xorazmiy asarlarni aniqlang. (Qo'llash -2,8 ball)

1) «Al-jabr val-muqobala», 2) «Hind hisobi haqida kitob», 3) «Qo'shish va ayirish haqida kitob» (arifmetik asarlar), 4) «Kitob surat-al-arz» (geografiyaga oid asar) 5) «Al qonun fit-tib», 6. «Usturlob bilan ishlash haqida kitob»,
7. «Hindiston», 8. «Kitob at-tarix».

A) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; B) 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8;

C) 1, 2, 3, 4, 6, 8; D) 1, 2, 3, 4, 5, 8.

11. O'rta asr mutafakkirlaridan kimlar Forobiyning ta'limotini chuqur o'rganib, uni yangi g'oyalar bilan boyitganlar? (Qo'llash – 2,8 ball)

1) Abu Ali Ibn Sino, 2) Muhammad al –Xorazmiy, 3) Umar Xayyom, 4)
Hakim at-Termiziy, 5) Abu Rayhon Beruniy.

A) 1, 3, 5; B) 2, 4, 5; C) 1, 2, 4; D) 3, 4, 5.

12. Quyidagilardan ma'lumotlar ichidan Imom Burhoniddin Marg'inoniyga tegishlisini aniqlang. (Qo'llash – 2,8 ball)

1) U 1123-yilda Rishton tumanida tug'ilgan; 2) "Buxoro tarixi" nomli asar yozgan; 3) Uning shoh asari «Hidoya» hisoblanadi; 4) Bir necha yil xorazmshohlar saroyida xizmat qilgan; 5) «Shayx ul-islom» degan ulug' martabaga sazovor bo'ladi; 6) Imom al-Buxoriy bilan 5 yil birga yashagan.

A) 1, 3, 4; B) 1, 3, 5; C) 1, 5, 6; D) 1, 2, 3.

13. Yevropada o'rta asrlarda universitetlar tashkil topgan davlatlari bilan moslashtiring. (Qo'llash-2,8 ball)

1) Boloniya, 2) Sevilya, 3) Tuluza, 4) Kembrij.

a) Italiya; b) Angliya; c) Fransiya, d) Ispaniya.

A) 1-b, 2-a, 3-d, 4-c; B) 1-c, 2-b, 3-d, 4-a;

C) 1-c, 2-a, 3-b, 4-d; D) 1-a, 2-d, 3-c, 4-b.

14. Xalifalik tarkibidagi mamlakatlarda bunyod etilgan muhtasham saroy, masjid va maqbaralarni qayerda barpo etilganligini o'zaro to'g'ri moslashtiring? (Qo'llash-2,8 ball)

1) Al-hamro saroyi, 2) Al-Qasar qasri, 3) Hasan masjidi, 4) Ismoil Somoniy maqbarasi.

a) Qohira; b) Seviliya; c) Buxoro; d) Granada.

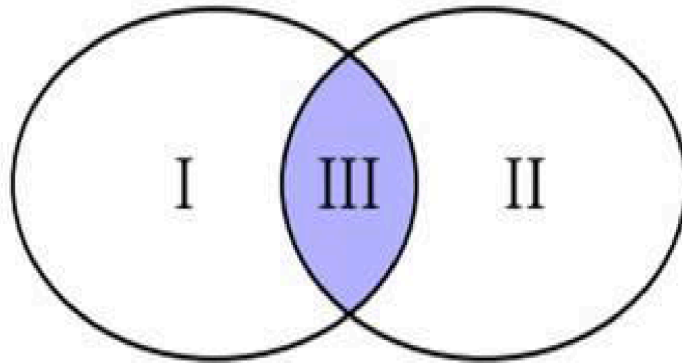
A) 1-a, 2-d, 3-c, 4-b; B) 1-c, 2-d, 3-a, 4-e;

C) 1-b, 2-a, 3-c, 4-d; D) 1-d, 2-b, 3-a, 4-c.

15. Quyidagi ma'lumotlarni tahlil qilib, Eyler-Venn diagrammasiga mos keladigan javobni toping. (Mulohaza – 4 ball)

Al-Xorazmiy

Abu Rayhon Beruniy

a) 1029 ta yulduz koordinatasi jadvalini yaratgan;

b) “nilometr” ya’ni suv sathini belgilovchi uskuna yasagan;

c) 0 sonini son sifatida e’tirof etgan;

d) Xorazmda tavallud topgan;

e) Bog’doddagi “Bayt ul-hikma”(Donishmandlar uyi)da faoliyat ko’rsatgan.

A) I-c; II-a; III-d; B) I-b; II-a; III-e;

C) I-d; II-c; III-a; D) I-b; II-e; III-c.